



UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Benedicti Ariæ Montani Hispalensis Poemata

In Qvatvor Tomos Distincta

Humanæ salutis Monumenta, & Odæ variæ

Arias Montano, Benito

Antverpiæ, 1589

De Morte Ioannis Delgadi.

urn:nbn:de:hbz:466:1-44973

32 B. ARIAE MONTANI

Clementiae qui dum corripis immemor

Nunquam fuisti percutis ac doles,

Plagasque constanter ferentum

Prouidus assiduusque curas.

Vel si inuidorum dentibus asperis

Me vis perire; ast da tamen unico

In me fames pellatur horum

Et feritas inimica sistat.

Nostris crux vi Pater hos pios

Mitesque redde, ac munificus, doce;

Prodesse quo discant tuisque

Muneribus sapienter vti.

Namque ipse quondam vertere iam Iupum in

Agnus sciebas; tuque furentium

Insana mutabas in alnum

Vasa decus placidumque in usum.

At vero inquis munera si tua

Spectantur in me luminiibus, precor

Illos adornent ut benigna

Plura manu & meliora per te.

DE MORTE IOANNIS
DELGADI.

E Heu damna mei plurima seculi

Cogor continuos cernere per dies,

Vexorique immodicis luctibus impotens

Addicorque doloribus!

Oris me quibus o propitius Deus

Expertem pauidi sistere nuncij,

Affuetaque dimoestitiae volet,

Afferre & lachrymis modum?

Quis nunc Hesperia casus in ultima,

Terram præcipiti concutit impetu,

Cuius me subitus tam procul hospitem

Romæ permoueat fragor?

Ergo terra tegit te, bone Delgade,

Et Tyde exiguo membra premit tua

Saxorum membra animus que tenuit pius,

Priscæ laudis & zævulus.

Quales

Quales dicitur nunc pereunt mex?
 Quales Hesperiae nunc pereunt opes?
 Nec sentit populus, qui bona maxima,
 Cum fas noscere, negligit.
 Sed nouere facro in concilio Patres,
 Dudum ter gemino quos habuit iugo,
 Inclusosque suis audiit Alpibus
 Tridenti Lathesis parens.
 Nullum te (liceat vera dolentibus
 Percussisque graui vulnere dicere)
 Europe hoc genuit tempore in optimis
 Maiorem artibus edidit.
 Seu (qui primus honor) te Pietas sibi,
 Et sanctus proprium conciliet Timor,
 Inuictique simul robore pectoris
 Firaret, proposito & graui:
 Seu te pura Fides, almaque Charitas,
 Seu Spes non tenuis prouida premij,
 Quem nunc cæca hominum turba petens amat,
 Mundum spernere iisserat.
 Nam Rex iudicio te bene prouido
 Delectum Siculis gentibus in patrem,
 Haud mercede Ieñi nec popularibus
 Optarat dare honoribus.
 Et maiora tibi pluraque poneret
 Inflatrix tumidi gloria pectoris;
 Sed quæ tu solido certior eminus
 Senfu despiciens caues.
 Seu quas ingenium, quas studium fouer,
 Quas sacræ comites vult sapientiæ
 Artes esse Deus, tu solidas tenes
 Vitæ atque usib; exprimis.
 Nullus te melior scire quid intimo
 Mundi contineat circulus ambitu,
 Seu velles numeris astra frequentibus
 Claris diuidere & notis.
 Seu rerum doceas principia, & locum,
 Vires atque vices veraque nomina
 Declares, spacio doctus ab ultimo
 Finem dicere ad infimum.
 Quin, te iam studiis emeritum factis,
 Ludendi & cupidum clara Bononia

I - 3 Spectabat

Spestabat medicos cùm legeres libros,
 Et præcepta salubria.
 Experti penitus iudicij viros
 Aequabas medicis legibus & modis
 Exercere negans, nosse at auens opis
 Quid nam ars illa serat bonæ.
Quin primus mihi tu (quam recolo dolens)
 Auctor, quo didici nomina plurium
 Quas plantas Latij terra parit ferae
 Notas pinxi & imagines.
Dum nos Adriaci littoribus maris
 Erramus cupidi visere, quid mate
 Vel tellus vario mixta salo & solo
 Vel vis humidiior terat.
Dum Verona iugis, Mantua pascuo
 Nos tracu retinent; Itala montibus
 Quos diuisa subit longiæ, vndique &
 Productos regio colit.
Sed maiora tuis dicere de bonis
 Si fas non prohibet, dona scientiar
 Sunt coniuncta rure numine dextero
 Larga sorte benignius.
Namque arcana Deus crediderat pio
 Et non parta tibi: (nouimus) at tui
 Hæc simplex animi & vera modestia
 Fido in pectori clauserat.
Inde est quod toties de folij sacri
 Consultus subito sensibus additis,
 Tu responsa refers certa, quibus stupens
 Doctus doctior exeat.
Attentis oculis atque animis diu
 Tridentique patres & varius chorus
 Hausere elquij lene fluens tui
 Flumen puraque munera.
Hebreis vel opus fontibus integros
 Sensus crucere ac ducere, vel foret
 E Grais petere hæc lampadibus, refers
 Compos splendida lumina.
Et Pontificiis qui dederat dies
 Omnes, Cæsariis qui quoque iuribus,
 & Dquinis etiam tempora legibus
 Qui sacrauerat omnia.

Vnus-

ODAE VARIAE

735

Vnusquisque suis dicere partibus
 Iurare & poterat te mage idoneum,
 Exemplōve tui, multa simul viro
 Vni pleniū afferi.
 Sed quō nūac Pietas, quō Sapientia,
 Et quō mens variis consiliis potens,
 Quō roburque animi visque valens tuj
 Miranda & facere & pati?
 Quō cessit grauitas? quō placidum decus?
 Sermonis facilis? quōve agilis boni &
 Præsens officij dexteritas loco
 Nullis tarda penitentibus?
 Tot mors atra p̄mit̄ commoda, tot rapit,
 Ac subducta feroꝝ inuidet vrbibus
 Nostris? digna die perpetuo magis,
 Atque annis melioribus.
 An (quod me melius docta monet Fides)
 Hæc tu clara Dei regna adiens refers,
 Atque is qui sibi te vendicat imperans?
 Hæc vna petit ac probat?
 Sic est, obsequiis ille fauet tuis
 Rex, cui te proprio iure dicaueras;
 Cuius te solidæ vitæ gloriꝝ,
 Cuia quæsieras mori.
 Illic (fido etenim) te pie Delgade,
 Te Pax alma beat, te recreat quies,
 Et Christum Dominum, quem penitus tibi
 Optaras, propiis vides.
 Et quæ grata Deo sedulus egeras
 Nunc iam magna tenes munere de Paris
 Et creuisse vides exiguum tui
 Cultus semina ad integra.
 Virtus vera manet, nec moritur, neque
 Aut spernit famulum deserit aut suum:
 Hac te teste Deus, Delgade, comprobat
 Cælesti & sociat gregi.
 Iam sortem ipse tuam gratulor, & rogo
 Te nunc, intrepidus qui, procul ac metu
 Gaudes, hanc animam, quam tibi vinxeras
 Partem non modicam tuæ,
 Commenda Domino, ut participem sui
 Sensus esse velit, siue laboribus.

T 4 Exercere

Exercere paret, seu regat arduis
Vitæ muneribus breuis.
Ella hoc exigui carcere corporis
Dum consticta manet, te referet memor,
Mœrens & gemitu perpetuo, & graui
Heu desiderio rui.

AD D. L VDOVICVM

M A N R I Q V V M , D E P R O-
uidentia Dei in hominum periculis, ex noto &
proprio utriusque exemplo.

VT magna cali promoueat pios
Tutela, certo nouimus exitu,
Narrare laudando parati,
Et proprij memores laboris:
Manique, vitæ pars potior meæ,
Cum quo legenti sacra volumina
Diuīmque voces audienti
Sæpe dies mihi præuolabat.
O semper, (alti seu maris vltimos
Tentem recessus, seu peragrem nouas
Terras & orbis claustra præter)
Me comitem iuinet i.e iustis.
Nil est malorum nil miseri metus
Iis, prouidentem qui metuunt Deum;
Hos cura Christi confidentes
Suscipit, incolumesque præstat.
Ille & Ieænae præ rabidam famem
Cogit suorum parcere sanguini,
Hos donat expertes fauillæ
In mediis cecinisse flammis.
Amnis phaselli munera vestibus
Iniuncta cernens siccaque pallia
Miratus haud mergenda vati
Sternit aquæ stuperfactus æquor.
Minum, sed idem substiterat diu,
Iussusque cursum verterat in caput,
Fundumque tradebat beati
Agminibus populi patere.

Nuper